

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Formanden skriver	side 2
Program for årsmødet 2017	side 3
Forturen 2017	side 4
Ørslevkloster Hovedgård	side 5
Asmild Kloster	side 7
Kongenshus Mindepark	side 9
Tanker før reformationsjubilæet	side 10
Nyt fra kredsene	side 12
Historien om Midjysk kreds	side 14
Tilmelding til årsmødet 2017	side 15
Kommende kredsaktiviteter	side 16

Tidsskrift for
 Dansk Slægtsgårdsforening

Februar - marts 2017

Nr. 446 - 74. årgang

*Ørslevkloster Hovedgård, som vi besøger i forbindelse med årsmødet.
 Foran hovedbygningen står Mette Petersen og Rasmus Boudigaard
 med børnene, Stine, Henrik og Esben.*

SLÆGTSGÅRDEN

LÆR AF FORTIDEN - LEV I NUTIDEN - VIRK FOR FREMTIDEN

Stiftet 5. juli 1941

www.slaegtsgaardsforeningen.dk

Kasserer:

Inger M. Hansen, Svalevej 13, 4440 Mørkøv, tlf. 59 27 59 77.
E-mail: imhan@post.tele.dk

Medlemsadministrator:

Inger Marie Wibholm, Sdr. Boulevard 12, 4930 Maribo.
Tlf. 54 78 09 02 og 21 62 20 88, e-mail iwibholm@gmail.com

Ejendomsrådgiver:

Chefkonsulent
Michael Munthe Fog
Landboforeningen Gefion
Fulbyvej 15, 4180 Sora
tlf.: 57 86 53 00
mmf@gefion.dk

Ejendomsrådgiver
Peter Christensen. LMO.
Asmildklostervej 11. 8800 Viborg.
Hoved tlf. 7015 4000
Tlf. 8728 2568. Mobil 3092 6269.
Mail PEC@lmo.dk - Web www.lmo.dk

Hovedbestyrelsen:

Formand:

Gunhild Olesen Møller,
»Bronzehave«,
Strædet 38, 7990 Øster Assels.
Mobil 23 32 92 10.
gunhild.olesen.moller@rn.dk

Næstformand:

Karen Jacobsen
Melbyvej 3, 5610 Assens
tlf. 64 71 23 60
kj@osterbygaard.dk
(Formand: Fynskreds)

Jens Brogaard Jensen

»Maglehøjgård«,
Hammerbakke 3, 4050 Skibby
tlf. 47 52 99 18
jensbjensen@privat.dk
(Formand: Nordsjællandskreds)

Mogens Frigaard,

»Frigård«,
Ypperlemøllevej 10, Nyker,
3700 Rønne,
tlf. 56 96 30 02
mogens.frigaard@dlgtele.dk
(Formand: Bornholmkreds)

Karen Andersen,

»Baungård«,
Vollerupvej 70, 4400 Kalundborg
tlf. 59 50 20 13
ok@dlgpost.dk
(Formand: Vestsjællandskreds)

Knud Pedersen

»Kildemosegård«,
Egeskovvej 18, 4700 Næstved
tlf. 55 44 51 17
kgkildemosegaard@privat.dk
(Formand: Sjælland Syd.)

Hans Jørgen Hansen

»Bregnholt«
Adelgade 88, 4880 Nysted.
Tlf.: 54 86 42 22.
bregnholtpc@hotmail.dk
(Formand: Lolland/Falster kreds)

Gunnar Kloppenborg-Skrumsager

»Liltep«,
Terpvej 24, Øster Lindet,
6630 Rødding
gunnar@liltep.dk
(Formand: Haderslevkreds)

Chr. A. Krogh

Majbølvej 17, 6470 Sydals.
tlf. 74 41 53 12
(Formand: Det sydlige Sønderjylland)

Jens Ulrik Tarpgaard

»Tarpgård«,
Tarpvej 13, Vedersø, 6990 Ulfborg,
tlf.: 21 42 13 83
ju@tarpgaard.com
(Formand: Ringkøbingkreds)

Steffen Buch Juul

»Jægergården«
Høllundvej 6, Høllund, 7100 Vejle.
Tlf: 75 86 54 93.
svend-juul@hotmail.com
(Formand: Vejle kreds)

Vibeke Binnerup

Grenåvej 281, 8963 Auning
6072 5568.
vibeke@vestdijursnet.dk
(Formand: Århuskreds)

Gunhild Olesen Møller,

»Bronzehave«,
Strædet 38, 7990 Øster Assels.
Mobil 23 32 92 10.
(Formand: Midtjysk kreds)

Mads P. Christensen

»Als Nygaard«
Petersborgvej 11, Als,
9560 Hadsund
Tlf. 21555950
mathy@postkasse.net
(Formand : Himmerlandskreds)

Niels Ole Volhøj

»Volhøj«
Bettevej 38,
V. Tversted, 9881 Bindslev
tlf. 40 89 74 92
enovolhoj@mail.dk
(Formand: Vendsysselkreds)

Formanden skriver:

Der findes mange faglige fællesskaber der relaterer sig til landbruget. Nogle bygger på gamle traditioner med rødder i de folkelige bevægelser. Andre er opstået som talerør for særstandpunkter eller driftsgrene. I forhold til bedriftenes samlede antal er det imponerende så meget faglitteratur der produceres hver uge. Noget er annoncebetalt og andet er baseret på medlemsbetaling. I den sidste ende havner regningen hos bedrifterne. Foruden den skrevne presse er vintermånederne også højsæson for faglige møder. Jeg har deltaget i flere møder og en forsigtig optimisme er kommet til udtryk. Et spinkelt opsving, der dog hurtigt kan afløses af udefra kommende faktorer. Verdensmarked og globalisering er givne vilkår der påvirker vores hverdag. Skal det lykkes her i Danmark med vores meget høje lønniveau og skrappe forbrugerkrav er det nødvendigt med faglige indspark og sparring med fagfolk, hvor kun de bedste er gode nok.

Dansk Slægtsgårdsforening er også et fagligt fællesskab hvor interessen dels samler sig om den historiske ballast og dels om hvorledes vi som forening kan agere i en kontekst hvor vi bliver færre medlemmer. Det medfører at vi er nødt til at tilpasse vore udgifter. Her ved årsskiftet lå medlemstallet på omkring 1000 medlemmer på landsplan. Vi har bedt medlemmerne aflevere e-mail adresser. Vi mangler stadig en hel del e-mails. Det betyder meget for foreningen økonomi at medlemmerne sendes deres e-mail adresse til deres kredsformand. Der udsendes ikke breve med oplysninger om arrangementer i 2017 og fremadrettet. Årsopkrævning på kontingent vil blive udsendt per mail hvor dette er muligt. Alternativt per brev. Den øvrige medlemskommunikation angående arrangementer vil fremgå af bladet Slægtsgården, så det er nødvendigt at kredsen overholder deadlines og at bladet udkommer som aftalt.

Kredsen er i gang med at planlægge årets aktiviteter. I februar skal forretningsudvalget i Dansk Slægtsgårdsforening have møde med Sjælland Syd Kredsen og drøfte årsmødet i 2018. Ved samme lejlighed er jeg inviteret til Lolland/Falster kredsenes generalforsamling. Jeg håber at vejret arter sig, men hidtil har det jo været en mild og behagelig vinter. Hvis det kan falde i hak er jeg også inviteret af Fyns Kredsen. Det er nu næsten fire måneder siden at Arkivudvalget bestilte nyt it til Slægtsgårdsarkivet. Vedrørende it-anskaffelsen er det i skrivende stund stadig ikke meldt tilbage på om det skulle være køreklart og Arkivudvalget har rykket for det. Jeg havde håbet på at det kunne være afsluttet her til denne bladudgivelse.

Gunhild Olesen Møller

Adresseændringer

bedes meddelt foreningens medlemsadministrator:
Inger Marie Wibholm, Sdr. Boulevard 12, 4930 Maribo.
Tlf. 54 78 09 02 og 21 62 20 88 e-mail iwibholm@gmail.com

Slægtsgårdsarkivet:

Landbrugsmuseet,
Gl. Estrup, Randersvej 4,
8963 Auning, tlf. 86 48 48 16
E-mail:
arkiv@slaegtsgaardsforeningen.dk
Åbningstid: onsdag kl. 11-15.

*Der er gratis adgang til arkivet,
når man til billetsalget i porten oplyser,
at man kun skal på arkivet.*

Arkivarer:

Else Skovbo Jensen
Kløvervej 5, 8850 Bjerringbro.
Tlf.: 86 68 40 47.
Inge Nissen
Tåsingegade 22 st. tv., 8200 Århus N.
Tlf: 86 10 43 31 / 23 74 10 37.

Redaktion:

Ole G. Nielsen
Bøgeparken 25 B
4241 Vemmelev
Tlf. 24 93 34 12
OleGN@mail.tele.dk

*Nr. 447 udkommer omkring
den 1. maj 2017.
Deadline for indlæg 1. april 2017*

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

*Tryk: Jannerup Grafisk
Ndr. Ringgade 70 A
4200 Slagelse
Tlf. 58 52 52 22
jannerup@jannerup.dk*

Program for årsmødet 2017

Fredag den 26. maj, forturen

- Kl. 9.00 Bussen afgår fra Rosengaard, Kirkevej 26, Kværkeby, 4100 Ringsted (se side 4). Opsamling Vissenbjerg. – Endelig tidsplan kommer efter tilmeldinger.

Lørdag den 27. maj

- Kl. 8.30 Afgang fra Golf Hotel Viborg
 Kl. 9.00 Ørslev Kloster, Ørslevklostervej 218, 7840 Højslev (fortursbussen). Klosterforvalter Janne Fruergaard Kayes orienterer.
 Ørslev Kloster Hovedgård, Hejlskovvej 14, 7840 Højslev (selvkørende). Ejerne Mette Skadborg Petersen og Rasmus Boudigaard Nielsen fortæller.
 Kl. 9.45 Bytter de 2 hold.
 Kl. 10.45 Afgang fra Ørslev Kloster med tur over Virksunddæmningen m.m.
 Kl. 11.15 Ankomst Vordegaard, Bavnevej 45, 8831 Løgstrup, hvor gårdejer Poul Villumsen tager i mod. Der serveres burgere incl. øl/vand på Vordegaard
 Kl. 12.45 Afgang Vordegaard
 Kl. 13.45 LMO Asminklostervej 11, 8800 Viborg og Asmildkloster landbrugsskole .
 Indlæg ved ejendomsrådgiver Peter Christensen og souschef Lars Mogensen.
 Kl. 14.45 Afgang til Golf Hotel Viborg
 Kl. 15.30 Kaffe på Golf Hotel Viborg
 Kl. 16.00 Årsmødet åbnes officielt på Golf Hotel Viborg, Randersvej 2, 8800 Viborg
 Kl. 19.15 Festmiddag på Golf Hotel Viborg.
 Festtaler tidl. museumschef for Viborg Stifts Museum Henning Ringgaard Lauridsen.
 Underholdning ved Gregers Laigaard, Grønhøj Kro.

Dagsorden for årsmødet:

1. Sang og velkomst
2. Valg af dirigent og stemmetællere.
3. Formanden, Gunhild Olesen Møller, aflægger beretning, herunder beretning om medlemsbladet.
4. Formanden for Slægtsgårdsarkivet, Anne Lis Ladefoged, aflægger beretning
5. Beretningerne drøftes
6. Fremlæggelse af regnskab og budget
7. Behandling af indkomne forslag
8. Valg af landsformand
9. Valg af revisorer
10. Mødested for årsmødet 2018
11. Eventuelt

Søndag den 28. maj

- Kl. 8.45 Afgang fra Golf Hotel Viborg
 Kl. 9.15 Thorning Kirke, Blichersvej 29A, 8620 Kjellerup - Kort andagt.
 Derefter fortæller museumsinspektør Karen Margretehe Boe om kirken og Blicheregnens museum. Kirkekaffe.
 Kl. 10.30 Aunsbjerg Gods, Aunsbjergvej 2 C, 8620 Kjellerup. Godsejer Holger Preetzmann orienterer.
 Kl. 11.30 Afgang fra Aunsbjerg Gods
 Kl. 11.45 Landbruget Risbak Maskinstation, Sjørslevvej 79, 8620 Kjellerup. Gårdejer Erik Sølvsten Jørgensen fortæller.
 Kl. 12.45 Afgang fra Risbak Maskinstation
 Kl. 13.00 Vinderslev Forsamlingshus, Vinderslevvej 30, 8620 Kjellerup. Frokost og kaffe og afslutning på årsmødet

Mødeudgifter

Der skal på forhånd betales for:

Fredag

Middag og kaffe fredag aften 245 kr.

Lørdag.

Besøg og frokost 170 kr.
 Eftermiddagskaffe med kage 55 kr.
 Festmiddag på Golf Hotel Viborg,
 incl. 1 glas vin og kaffe. 336 kr.
 Fællesudgifter 164 kr.

Søndag

Frokost i Vinderslev forsamlingshus 175 kr, excl. drikkevarer
 Besøg og fællesudgifter 155 kr.

Overnatning

Der er overnatning Golf Hotel Viborg, inkl. morgenmad
 Dobbeltværelse, fredag-søndag, 1.395 kr.
 Enkeltværelse, fredag-søndag, 1.245 kr.
 Dobbeltværelse, lørdag-søndag, 1.050 kr.
 Enkeltværelse lørdag-søndag, 795 kr.

Fortur, fredag

Der vil blive fortur med bus fra Sjælland.
 Buskørsel incl. frokostbolle og øl/vand 850 kr.
 Samlet pris for bustur og årsmøde.
 pr. person i dobbeltværelse. 2.850 kr
 Tillæg for enkeltværelse 545 kr.

Afbud

Eventuelle afbud meddeles straks til Inger M. Hansen, hvis betaling skal undgås.

Forturen 2017

Den sædvanlige fortur, der tilbydes fredagen før selve årsmødet, tager traditionen tro udgangspunkt på Rosengaard ved Ringsted. I år kører vi til Viborg, men på Fyn holdes der formiddagskaffepause og inden Viborg serveres frokostboller samt øl/vand.

Første egentlige stop er ved Asmild kirke. Kirken er en af landets ældste kirker, opført som domkirke, blev senere sognekirke og klosterkirke for igen at blive sognekirke. Klosterets tre fløje blev hovedbygning til herresædet Asmild Kloster og kirken har et rigt inventar fra dengang herremændene satte deres præg på stedet. På kirkegården ses Danmarks største familiegravsted. Gravstedet er for

familien Bruun til Asmild Kloster, som anlagde klædefabrikken Bruunshåb. Ved siden af kirken blev i 1998 anlagt en klosterhave. (Læs side 7)

Turen fortsætter vestud til Kongenshus Mindepark. Denne mindepark for hedens opdyrkere anlagdes i 1942, da et selskab erhvervede ca. 1.200 ha uopdyrket hede. Arealet ligger uberørt som et lyngareal med en typisk natur af hedeslette med smeltevandsslugter. I 1945 begyndte man at indrette mindedalen med herreds- og sognesten.

Vi mødes kl. 15 ved Kongenshus Hotel med skovfoged John Milther, der vil vise os rundt i hele mindeparken.

Sidst på eftermiddagen kommer vi til hotellet, hvor aftensmaden venter.

JENS OG ANNA JENSENS FOND

Dansk Slægtsgårdsforening administrerer Jens og Anna Jensens Fond, der uddeler rejselegatertil unge, der vil uddanne sig i teoretisk eller praktisk landbrug i udlandet.

Legatportioner på 5.000 og 10.000 kr. uddeles til ansøgere, der for at komme i betragtning, er i udlandet mindst 6 eller 8 måneder.

Ansøgning sendes til:
Carl Martin Christensen,
Rugvænget 5, 5400 Bogense.

75 år

Den 30. marts 2017 bliver arkivar Else Skovbo Jensen, Slægtsgårdsarkivet, 75 år. Efter at have bestået præliminærekksamen på Trustrup Realskole, var hun i 3 år kontorelev på et advokatkontor i Grenå. I perioden 1961-1965 var hun elev på Silkeborg Seminarium, og efter afsluttende lærereksamen underviste hun i 4 år på Kornmod private Realskole, Silkeborg.

I 1969 søgte hun imidlertid nye udfordringer og fik ansættelse på Nørgaards Højskole. Fra o. 1979 begyndte hun at arbejde med slægtsforskning og underviste i faget på ugekurser på højskolen. Else Skovbo blev hurtig fortrolig med den nye teknik og fandt hurtigt ud af, at der kunne findes utrolig mange slægtsoplysninger på nettet. Herigennem tilegnede hun sig en enestående ekspertise.

Else Skovbo gik på pension ved århundredskiftet, men startede i efteråret 2007 som medarbejder på arkivet. Der er grund til at nævne, at vi på arkivet i høj grad nyder godt af hendes computerkendskab. Samtidigt sætter vi pris på hendes venlige væsen, der indbefatter en utrolig hjælpsomhed.

Dansk Slægtsgårdsforening ønsker til lykke med dagen.

70 år

Vibeke Binnerup, som i 2016 blev formand for Slægtsgårdsforenings Århuskreds og dermed også medlem af Dansk Slægtsgårdsforenings hovedbestyrelse runder den 9. april de 70 år.

For 35 år siden købte Vibeke Binnerup og hendes mand, Ib Binnerup, en mindre gård øst for Auning – Østervang. Denne smukt vedligeholdte ejendom er stadig deres hjem, og her kan de næste år fejre guldbryllup.

Vibeke Binnerup er sygeplejerske og var i en årrække fællestillidsmand for sygeplejerskerne i Nord Djurs. Siden 1998 har fødselaren været formand for Venstre i Norddjurs Vest.

Om noget ganske eksklusivt er fru Binnerup i bestyrelsen for Dronningens Ferieby ved Grenå, som er feriested for scleroseramte.

Der er også plads til aktiv deltagelse i Odd-Fellowordenens Rebekkaloge i Randers.

Dansk Slægtsgårdsforening ønsker til lykke med fødselsdagen.

Ørslevkloster Hovedgård

Årsmødeudflugten lørdag omfatter bl. a. besøg på Ørslev Kloster. Den gamle herregård består nu af to dele: hovedparcellen Ørslevkloster Hovedgård, og den fraskilte parcel med de gamle klosterbygninger.

Klosteret

Ørslev Kloster er nævnt første gang i 1275, da var det et nonnekloster for Benediktinerordenen. Selve klosterbygningen består af tre sammenbyggede fløje, der sammen med kirken, omgiver den firkantede borggård. De tre hvidpudsede fløje, som er opført af røde munkesten i én etage og tækket med tegl, går rimeligvis, hvad plananlægget angår, tilbage til klostertiden, men som de fremtræder nu, hidrører de fra en ombygning ca. 1700 af den daværende ejer, generaløjntant Joh. Rantzau.

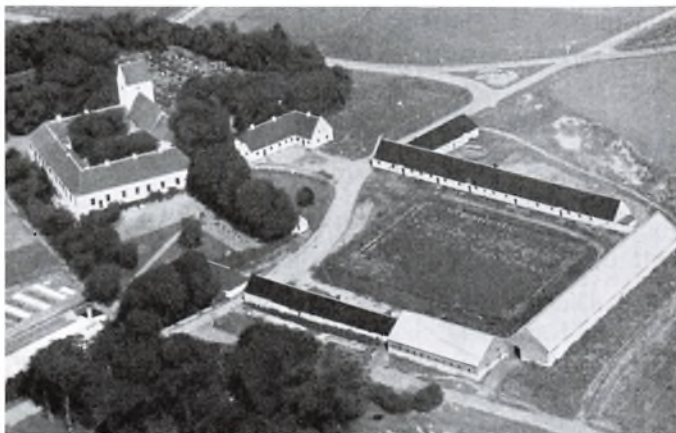
Herregården

Efter reformationen i 1536 blev Ørslev Kloster et kongeligt len, men nonnerne blev boende indtil 1581. I 1584 solgt kong Frederik den Anden det til Hans Lindenov, lensmand på Bergenhus og besidder af Drenderup. Efter hans død i 1610 blev det overtaget af sønnen Hans Lindenov, som døde i Ostindien, hvorefter sønnen Anders Lindenov blev besidder. Han efterfulgtes af sønnen rigsråd Hans Lindenov. Ved hans død i 1642 overgik godset til datteren Christine Lindenov, enke efter Axel Gyldenstjerne.

I 1661 blev hovedgården til Ørslev Kloster takseret til ca. 48 tdr. hartkorn, svarende til 237 tdr. land dyrket jord. Dette var samme størrelse som den nærtliggende Stårupgård. Det var på den tid de to herregårde i Hald og Skivehus Amter, som havde større besætninger.

Der var på Ørslev Kloster i 1661 "4 Heste, 7 Køer, 3 Kvier, 3 Kviekalve, 3 Studeungnød, 3 Studekalve, 64 Faar og Vædre og 42 Lam, hvoraf der betaltes 2 Rdl. 35 Sk. i Skat. 1662 anføres ingen Heste, men 6 Køer, 50 Stude, 3 Ungnød, 40 Faar og 30 Lam.

Christine Lindenov betalte i 1676 og to følgende år i krigsstyr 730 Rdl., hvilket var et betragteligt beløb, der kunne tyde på betydelig velstand. Besætningen var i 1687 på 6 heste foruden 27 stk. kvæg, 43 får og 3 svin. I 1672 var der

Ørslevkloster Hovedgård 1934. Øverst til venstre ses kirken og de tre fløje, som stammer fra det gamle kloster. Avlsgårdens hvidkalkede længer er opført efter branden i 1749. De blev revet ned i 1937. De to længer i røde sten er opført i 1924. Efter ombygningen af gården i 1937 er kun den lange lade bevaret, til gengæld er der kommet mange nye bygninger til.

7 karle og 6 piger på gården, men når gården i perioder blev drevet ved forpagter, var husholdet mindre... Der var et tiliggende af bøndergods på ca. 73 gårde, alle beliggende i sognene omkring hovedgården. Christine Lindenov, der 1643 ægtede Claus Sehested, boede det meste af sin tid på gården. Hun kan betragtes som en af egnens rigeste gods- ejere med egen gård i Viborg - med ikke mindre end otte ildsteder. Hun drev ikke selv landbruget på Ørslev Kloster, men bortforpagtede det til en række mænd, der efterhånden drev gården frem til at blive et af tidens mønsterbrug.

I 1671 skødede hun Ørslev Kloster og Strandet til sin datterdatter, Sophie Amalie Friis, der 1682 ægtede den kendte officer Johan Rantzau, som tog initiativ til den ombygning af det gamle kloster, der vistnok fandt sted i året 1700. Kun kirken blev stående urørt, mens de øvrige tre fløje ombyggedes til tre lave længer i en etage med småkviste, alt udført i, hvad der karakteriseres som "en streng og enkel stil."

Efter Johan Rantzaus død 1708 blev Ørslev Kloster overtaget af hans svigersøn greve Christian Frederik von Levetzow, der 1719 afhændede gården til landsdommer Iver Nicolaj Sehested, som igen videresolgte den i 1724 til oberstløjtnant Frederik Berregaard, der dog døde samme år. Enken Marie de Lasson blev boende på Ørslev Kloster, og hun gjorde sig fortjent på egnen ved at oprette almueskoler. I øvrigt foretog hun omfattende restaureringer og udsmykninger af kirken, ligesom hun lod tilbygge Det berregaardske Gravkapel. Ved hendes død 1747 overgik gården til sønnen kammerherre Frederik de Berregaard, der døde allerede 10 år efter. Han nåede dog at erhverve sig den kgl. privilegeret kro i Lund, før han døde. Hans enke solgte 1760 Ørslev Kloster til borgmester i Nyborg Jacob Lerche, der oprettede aflæggergården Lærkenborg, som han i 1768 flyttede til og afhændede samtidig Ørslev Kloster til svigersønnen Hans Henrik Jørgensen, efter hvem den 1777 kom i kammerråd Mikkel Ditlev Berings besiddelse.

Hos Nicolai Jonge hedder det i 1777 om Ørslev Kloster ved Berings overtagelse: "Den frie Hovedgaardstaxt er 27 Tdr. 1 Skp. 2 Fkr. 1 Alb., Bøndergods 310 Tdr. 2 Skpr. 2 Fkr., Mølleskyld 4 Tdr. 2 Skpr., Tiender 42 Tdr. 3 Skpr. 4/5 Fkr." "Avlsgården var brændt i 1749 og blev genopført i nogle imponerende dimensioner."

1794 købte kammerråd M. P. Richter Ørslev Kloster af Mikkel D. Bering for 53.000 rdl., og med ham begyndte bortsalget af bøndergodset til bønderne. Som en nok mindre ting - men bortsalget omfattede også den kgl. privilegerede kro i Lund, der i 1801 blev overtaget af Jørgen Møller sammen med en tilhørende ret stor parcel.

Alene i 1804 bortsolgte 232 tdr. htk. 1830 solgte Richters enke hovedgården til sin svigersøn justitsråd Hans Jørgen Ring Fønss, der mest er kendt for sin virksomhed som herregårdsslægter. Ørslev Kloster beholdt han imidlertid, og efter hans død 1859 overgik den til hans enke og søn Frederik P. Fønss. Ved dennes død 1878 blev svogeren Anders Herskind ejer af gården. Han havde tidligere i en årrække været apoteker i Kjettrup, men han udviklede sig hurtigt til at blive, hvad man har karakteriseret som en dygtig og interesseret landmand, og i en årrække var han næstformand i Viborg Amts Landboforening. 1907 overtoges Ørslev Kloster med 850 tdr. land af den tidligere forvalter, nu svigersøn Fr. Grotrian, der bortsolgte flere parceller og i 1913 skødede han hovedparcellen til justitsråd P. O. J. Malling, der nævnes i

Klosterkirken er nu sognekirke og klosterbygningen, der efter reformationen og indtil familien Petersen erhvervede gården i 1929, var gårdens hovedbygning, er nu refugium, hvor tænksomme folk kan tage ophold og i ophøjet ro udarbejde litterære eller videnskabelige artikler.

folketællingslisten for 1916, men her er forfaldet helt klart sat ind, kan man se på det efter tidligere standarder meget begrænsede, stort set ikke eksisterende folkehold.

1918 overtoges gården med ca. 620 tdr. land af et konsortium, og i de følgende år skiftede gården nu flere gange ejere, mens jorderne efterhånden solgtes fra til udstykning. Hovedbygningen forfaldt mere og mere. I 1922 - 23 blev østfløjen og en del af sydfløjen istandsat på statens bekostning af Det særlige Bygningssyn.

Fra 1890 frem til folketællingen i 1916 kan man alene ud fra folketællingsmaterialet se, at det er gået overordentlig stærkt tilbage. Under familien Herskind og svigersønnen Fritz Grotrian ser det ud til at gå helt galt, især under Fritz Grotrian. Under A. Herskind var der 23 personer i hovedgårdens hushold incl. tyendet, 8 forpagterhuse, huse i Hald, der folketællingsmæssigt registreredes som hørende til hovedgården. Under Fritz Grotrian var der stadig 24 personer i hovedgårdens husholdning, nok et betegnende vidnesbyrd om et forgæves forsøg på at opretholde tidligere tiders herskabelige standard. Den sidst registrerede beboer, P. O. J. Malling havde ikke et folkehold på hovedgården. Salget til Malling i 1913 var de sørgelige rester: 5-600 tdr. land agerjord, 50 tdr. land park og skov samt Ørslev Kloster Sø, 72 tdr. land.

I årene indtil 1929 blev Ørslev Kloster handlet mange gange. Den blev forsømt og forfaldt mere og mere.

Slægtsgården

I 1929 købte Anton Petersen Ørslev Kloster. Deres oldebarn, Mette Petersen, som nu ejer gården sammen med sin ægtefælle fortæller:

"Mine oldeforældre, Else og Anton Petersen, der var bosat på Stubbgården ved Hadsund, købte avlsgården og klosteret i 1929. Sælger var et konsortium fra Skive. På daværende tidspunkt var der et jordtilliggende på 225 tønderland (120 Ha). Oldefar var en flittig opkøber af ejendomme. Han døde i 1931 og ejede på det tidspunkt 16 landbrug.

Gården på klosteret ejes og beboes af oldemor + 3 sønner. Magnus og Margrethe bor på klosteret og 2 af deres børn er født deroppe (Anton og Marie). Ligeså bor Holger og Caroline og datteren Else.

Jens Kristian og Inger, der er bosat i Tvis Mølle, flytter også til Ørslevkloster.

Borggården, de gamle klosterbygninger, sælges fra i 1934 og Jens Kristian og Inger bygger stuehus ved Hovedgården. Jens Kristian og Inger Petersen får de 3 børn, Anton, Jørgen og Else.

Jørgen Petersen arbejder på gården og sammen med Anna Marie overtager de den i 1974. De flytter først ind i stuehuset i 1977 sammen med de 4 børn, Poul, Kirsten, Inger og Mette.

I 2005 overtages gården af svigersøn og datter, Rasmus Boudigaard og Mette Petersen, og de har børnene, Stine, Henrik og Esben."

Til gården hørte i 1934 115,5 ha heraf 114 ha ager. Besætningen af rød dansk malke race bestod af 44 malkekøer, 2 tyre, og 45 stkr. ungkreaturer. Der holdtes som regel 8 arbejdsheste og to plage af eget tillæg. Desuden anvendtes en traktør både til markarbejde og til stationær brug. Svinebesætningen bestod af 8 søer, og der leveredes 150 slagterisvin om året. Endvidere holdtes 8 får og fjerkræholdet var på ca. 100 høns.

Den gamle avlsgård, der var opført efter brand i 1749, blev delvist fornyet i 1924 med lade og kostald. I 1937 blev de ældre dele af avlsgården fjernet og en tidssvarende hovedbygning opført.

Drift

Til Ørslevkloster Hovedgård hører nu 200 ha og der produceres primært grovfoder til gårdens malkekvægsbesætning, der består af 300 årskøer foruden opdræt. Man driver et konventionelt, bæredygtigt landbrug.

På gården er placeret et halmvarmeværk, som ejes af Ørslevkloster varmeforsyning a.m.b.a.

Refugiet

26. april 1934 blev hovedbygning med 2 ha solgt til komtesse Olga Sponeck, der straks flyttede ind. Komtesse var indskrevet stiftsdame på Vallø.

Ejeren, Jens Chr. Pedersen, beholdt selve avlsgården og i skødet fik han indføjjet, at dette nu var hovedgården - Ørslevkloster Hovedgård.

Sammen med købet af klosteret fik Olga Sponeck de af Bygningstilsynet bevilgede 30.000 kr. til de første, nødvendige istandsættelser af de medtagne klosterbygninger. I sit halvfemsindstyvende år døde komtesse i 1964 med et efterhånden fint istandsat kloster. Ved testamentariske bestemmelser har hun søgt at sikre det gamle klostres fremtid som en selvejende institution, Komtesse Olga Sponecks Legat, med kulturelt sigte.

Ørslev Kloster er nu et refugium med en helt enestående atmosfære. Bag de tykke mure kan journalister, forfattere, musikere, erhvervsfolk, universitetsansatte, studerende, kunstnere, teaterfolk - alle med et arbejdsprojekt - få ro til at fordybe dig i en opgave.

Slægtsoversigt

1929 - Anton Petersen (1882-1931)

Gift med Else Petersen (født Ringberg Sørensen) (1882-1955)

1933 - Sønnen Jens Christian Petersen (1904-1977)

Gift med Inger Jensine Petersen (født Pedersen) (1904-1971)

1974 - Sønnen

Jørgen Elgaard Petersen (1940)

Gift med Anna Marie Petersen (født Skadborg) (1943)

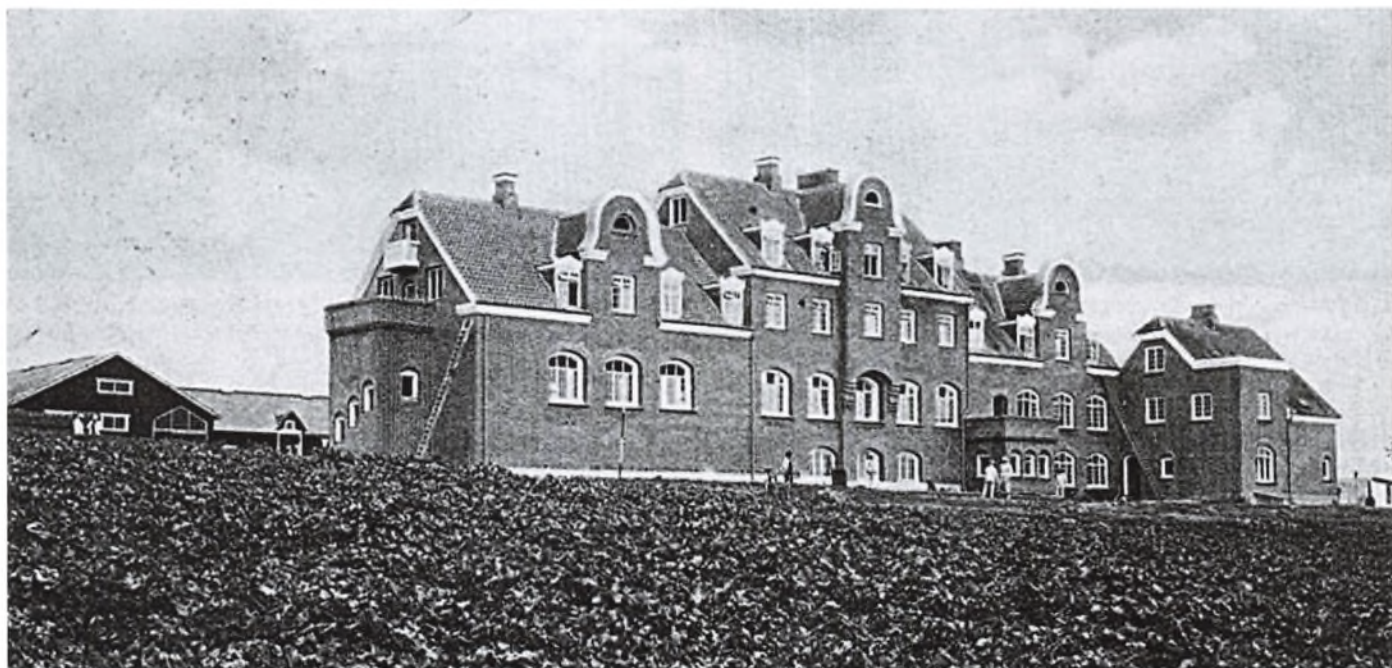
2005 - Datteren Mette Skadborg Petersen (1977)

Gift med Rasmus Boudigaard Nielsen (1977)

Ved indkørselen står en sten med gårdens navn.

Asmild Kloster

Asmildkloster landbrugsskoles karakteristiske hovedbygning.

I forbindelser med årsmødets lørdagsprogram besøger vi rådgivningscenteret LMO og ligeledes Asmildkloster landbrugsskole..

Landbrugsskolen

Asmildkloster Landbrugsskole blev taget i brug 1. november 1908. Der havde længe været interesse for en lokal landbrugsskole, og det lykkedes at samle tilstrækkelige midler ind. I 1907 købte Landbrugsskoleudvalget 25 ha af Viborg kommune, der året i forvejen havde erhvervet Asmildkloster hovedgård.

Den nye landbrugsskole fik en imponerende hovedbygning tegnet af arkitekt Ulrik Plesner.

Skolens første forstander blev landbrugskandidat Henrik Hauch, som fra 1933 til 1950 var præsident for landbrugsrådet. Han huskes også som medlem af landstinget 1918-1953 og landbrugsminister 1950-1951.

Klosteret

Asmild Kloster var indtil reformationen et nonnekloster under augustinerordenen. Klosteret er nævnt første gang i et brev fra 1167 fra Pave Alexander 3, hvori han bekræfter at nonneklosteret ved Sankt Margareta Kirke i Asmild er underlagt kannikkebrødrene ved domkirken i Viborg. Klosteret blev nedlagt efter reformationen, og som al andet af kirkens gods blev det nu krongods. Anders Skeel til Jungtgaard fik Asmild Kloster som len, men nonnerne fik lov at blive boende, og nævnes så sent som 1552. Fra 1543 til sin død i 1551 sad den afsatte Børglumbisp Stygge Krumpen som lensmand. Han modtog den livsvarige forlening efter omsider at have skrevet under på, at han anerkendte reformationen i 1536.

I 1683 blev Asmild Kloster solgt til privat. I 1713 brændte klosterets bygninger, men blev genopført.

Blandt de kendteste ejere var justitsråd Bertel Bruun fra Fredericia og hans efterkommere, der drev Asmild Kloster

fra 1809 til 1910. Det var Bruunerne, der i det daværende Åle Mølle oprettede og drev den klædefabrik, som i 1822 gav navn til Bruunshåb.

Slægtens begravelsesplads på Asmild kirkegård er Danmarks største familiegravelse.

I 1906 erhvervede kommunen resterne af Asmildkloster hovedgård. Og årets efter nedbrændte to af hovedbygningens fløje fra 1713. Den fløj, der lå tilbage blev revet ned i 1958, efter at have fungeret som husvildebolig i nogle år. Det eneste, der er tilbage af det oprindelige kloster, er kirken og holder man på kirkens parkeringsplads, er man på den gamle klostergård fra nonnernes tid.

Kirken

I 1990 fejredes kirkens 900 år. Det er således en af landets ældste kirkebygninger. Den er viet til Sct. Margrethe.

Den oprindelige kirke var en basilika, en treskibet, som var smykket med to tårne i vest.

I 1170'erne blev sognekirken kirken for augustingernonneklosteret, og først efter reformationen, blev den igen sognekirke. Det gotiske langhus med et lavt tårn står som en torso af fordums prægtige kirkebygning, men inventaret er imponerende.

Klosterhave

Asmild Klosterhave er anlagt i 1998, og er skænket til Viborg Kommune af Dansk Planteskoleejerforening ved foreningens 100 års jubilæum. Haven er inddelt i fire kvarterer, der rummer en plantesamling fra 1100-1400-tallet, baseret på de arkæologisk fund af planterester i Danmark. Ud fra tidligere udgravninger og botaniske analyser ved Sønder sø er det muligt at få et indblik i fortiden i Viborg. Aflejringer i Sønder sø viser, at der på stedet har været en bybebyggelse med håndværkere, der har arbejdet med læder, ben, metal og naturmaterialer fra søbred, hede, mose og skov.

Asmild kirke. I dag står der et gotisk langhus med et lavt tårn. Oprindeligt var det en basilika med to tårne i vest, som var den foretrukne form i romansk tid. Senere blev sideskibene fjernet og kirken forlænget med et langt kor, hvorved det fik sit nuværende udseende. Klosterbygningerne er væk, og hvor selve klostergården var, er parkeringsplads.

Flere planter med tilknytning til sø, mose og hede har været brugt som råmateriale: Siv og rør til tagtækning, børster og kurvvarbejder; hedelyng til dyrefoder, brændsel, koste og tagtækning og pors til ølbrygning.

I jordprøver fra Sønder sø dateret til vikingetid og middelalder er fundet rester af kornskaller fra rug, byg, og havre; frø af jordbær, hindbær, brombær, æble, hestebønne, hør og opiumvalmue. Fund af planterester kan være med til at give et billede af den daglige kost og de produkter, der har været dyrket og i handel i Viborg. Der er ikke fundet spor af eksotiske fødevarer, som kunne tyde på fjernhandel med sydlige lande.

Frø af hør er fundet i mindre mængder og kan være spist i brød og grød. Opiumvalmuens frø har også været spist og anvendt som smertestillende og søvndyssende middel. De hidtil ældste fund af frø i Danmark af opiumvalmue og svaleurt er sket i Viborg. Svaleurt har været anvendt til behandling af ringorm, tandpine og pest.

De middelalderlige lægebøger er de rigeste kilder på planteoplysninger, heriblandt Harpestreng fra 1300-tallet. Planterne er især kendt og anvendt for deres lægende egenskaber. Den medicinske udnyttelse af planterne er sket ved enten at male, koge eller lave udtræk af planterne, og dernæst anvendt i små doseringer.

Først ved grundlæggelsen af klostre bliver forædling og dyrkning af frugttræer almindelig udbredt. I 1180 indskrives på Æbelholt Kloster i Hillerød podekviste af forædlede æblesorter fra Frankrig.

Udover fødemiddel har æblet været anvendt som medicin. Både stegte og rå æbler anbefales til regulering af fordøjelsen.

Haveplanen for Asmild Klosterhave er opbygget efter en enkel geometri. De fire æbletræer symboliserer den tidligere abildgård syd for haven, som har bestået af regelmæssigt plantede frugttræer.

Klosterhavens forhøjede bede hører til middelalderens gartnerpraksis. Baggrunden for opbygning af de ophøjede jordbede må være gamle tiders opfattelse af, at en årlig grundig gennemgravning og en omhyggelig dræning af plantebedene var påkrævet for at opnå en god plantevækst.

Med spade blev bedene afskåret og holdt med klappede kanter for at modstå regnens erosion. Brugen af lave pilehegn er en beskedent og enkel måde at hegne og markere arealer på, og er allerede kendt fra vikingetiden.

Historiske begivenheder kan også afspejle sig i navne. Eksempelvis rød hestehov, der vokser langs Sønder sø, er kendt under navnene Niels Bugges blod, Ridder Bugges blod, Niels Bugges roser og Buggeblodskræppe. Niels Bugge fra Hald blev myrdet i Middelfart i 1359, hvilket tyder på, at planten stammer fra den tid. Rød hestehov - også kaldet pestilensurt - blev i 1300-tallet brugt mod pest.

Ved gamle borg- og klosterområder kan endnu findes dvaleplanter. Det er påvist, at blandt andet bulmeurt kan bevare spireevnen i århundreder, hvis de rette fugtigheds- og temperaturforhold er til stede i jorden. Frø af bulmeurt er fundet i en kvindegrav fra ca. år 950 på vikingeborgen Fyrkat ved Hobro. Filtbladet kongelys er påvist ved den for længst nedrevne bispegård (1580), der lå på bakken ca. 200 meter øst for Asmild Kirke og Kloster.

Slægten Bruuns begravelsesplads på Asmild kirkegård. Danmarks største familiegravsted.

Kongenshus Mindepark

Kongenshus Mindepark for Hedens Opdyrkere - også omtalt som Kongenshus Hede - er en mindepark for opdyrkerne af heden i Jylland. Til formålet havde Hedeselskabet i 1942 opkøbt ca. 1200 ha uopdyrket hede, der i dag udgør mindeparken, som blev åbnet 10. juni 1953.

I Kongenshus Mindepark finder man Mindedalen, hvor der står 39 herredssten, der er omgivet af tilsvarende sognesten med navnene på 1.200 hedeopdyrkere, samt deres hustruer. Mindedalen munder ud i en mødeplads, der er omgivet af sten med navnene på personer, der havde særlig betydning for hedeopdyrkningen, og denne mindepark skal vi besøge på forturen.

Historien

Under sidste istid standsede isens fremrykning langs en linje, der strakte sig fra Viborg til Vesterhavet og fra Viborg mod syd ned gennem Jylland. Smeltevandet fra isen skabte store sletter, som i tidens løb blev gennemskåret af mindre smeltevandsfloder med forskellige retninger. En af sletterne er Alheden, hvor Kongenshus ligger.

Efter istiden blev landet efterhånden dækket af skove, som forsvandt igen, efterhånden som de blev fældet for at give plads til marker og græsningsarealer. Med tiden bredte heden sig på store arealer ind over det tidligere landbrugslandskab. På Kongenshus Hede ses både slettelandskabet, terrasser og slugter dannet af smeltevand.

1754-66: Alheden (med Kongenshus-arealet) var Kongelig vildtbane - dvs. tilhørte kongen, som kunne ride og jage vildtet. Officeren von Kahlen fra Mecklenburg medbragte hjælpere til opdyrkning og fårehold. Von Kahlen var dermed den første, der satte plov i heden i disse egne. Von Kahlen fik støtte fra kongen til at bygge ejendommen, som han benævnte Kongenshus. Ejendommen lå i »Stordalen« i udkanten af Alheden ved Sejbæk.

1759-60: 1000 forventningsfulde tyskere fra Rhinområdet kommer til Alheden. Den danske stat bygger gårde og forsyner kolonisterne med dyr og redskaber. Ca. 250 familier rejser hurtigt hjem, mens 59 familier fortsætter hedeopdyrkningen.

CA. 1765: Da von Kahlen opgiver Kongenshus, forpagter Christen Jensen - »Bette Jens« - arealet og bygger en

ejendom tæt ved von Kahlens hus. »Bette Jens« hus blev kaldt Aunsbjerg - eller Aunsbjerggaard. Senere blev ejendommen kaldt Kongenshus. »Bette Jens« må afstå hele sin ejendom til ejeren af herregården Krabbesholm, som ejer ejendommen i ca. 100 år.

1913: Hans Dall, en rig storkøbmand fra Hamborg, køber Kongenshus Hede. Der købes nogle store arealer omkring Kongenshus og der hentes nogle rener fra Lapmarken og en lapfamilie hertil for at passe dem. Forfatteren og journalisten Johannes Bech er direktør for Renparken, men efter tre år forlader han projektet.

1923: »Renparken« blev ingen succes - eventyret var slut. Arealet sælges til den københavnske kulgrosserer Charles H. Christensen.

1934: Laust Nørskov fra Hedebruget omtaler ideen om en Mindepark for første gang i et radioforedrag.

1937: Hedeselskabet og Hedebruget nedsætter en komité, der skal forsøge at skaffe midler til oprettelsen af en Mindepark for Hedens Opdyrkere, og et større karakteristisk og særpræget hedeareal skulle fredes. Man samlede 100.000 kr. ind og begyndte at se sig om efter et egnet areal.

1942: Arealet ved Kongenshus vælges. Det kan købes for 100 kr. pr. td. land svarende til 215.000 kr. Staten tilbyder et engangsbidrag på 150.000 kr., mod at 700 hektar bliver fredet Jysk Landvinding køber arealet og sælger det til Kongenshus Mindepark.

12. september oprettes Den selvejende institution »Kongenshus Mindepark for Hedens Opdyrkere«.

1945: Mindedalen skabes af landskabsarkitekt C. Th. Sørensen fra december 1945 i samarbejde med arkitekt H.G. Skovgaard (den kunstneriske del af stenene). Hele C. Th. Sørensens ide bliver dog ikke gennemført, og H.G. Skovgaard og botaniker N.C. Nielsen fuldfører projektet.

1953: Mindeparken indvies den 10. juni i overværelse af Kong Frederik IX og Dronning Ingrid. Mindeparken har status som en erhvervsdrivende fond.

Som noget ganske særligt skal det erindres, at den 29. juni 1989 indbød Dansk Slægtsgårdsforenings Ringkøbing amtskreds medlemmer til besøg på Kongenshus. Først hos Betty og Egon Nielsen, Rabisgård, derefter en smuk tur gennem den blomstrende lyng for til sidste at nyde aftenkaffen på Kongenshus Hotel. Her blev det besluttet at genstarte en slægtsgårdskreds i Viborg amt.

Tanker før reformationsjubilæet

Sognepræst Lise Flindt Hansen

Søndag septuagesima – den 12. februar – prædikere sognepræst Lise Flindt Hansen, Magleby ved Skælskør om arbejderne i vinmarken, og gav samtidig en nyttig introduktion til reformationen – Luther contra katolicismen.

Det har næppe undgået nogen af jeres opmærksomhed, at vi er gået ind i et jubilæumsår. I år er det 500 år siden Martin Luther slog sine 95 teser mod handel med afladsbreve op på døren til slotskirken i Wittenberg og dermed begyndte reformationen. Luthers kongstanke var, at frelsen kan vi ikke købe os til, hverken med penge el. gode gerninger. Det er at lade hånt om Guds barmhjertighed og Kristi frelsergerning at gøre det. Frelsen fra synd og død får vi ganske gratis af nåde, blot vi vender os mod Kristus og tager imod ham, som vores Frelser og Forsoner.

Det var indgående studier af Biblen, der åbnede Luthers øjne for, at Frelsen findes i troen på, at Kristus har taget menneskenes synd på sig og skænket os hans retfærdighed i stedet. Gennem Jesus Kristus har mennesket Guds kærlighed. Vi skal ikke først gøre os fortjent til den.

Det var især Romerbrevet og Galaterbrevet af Paulus, der inspirerede Luther til sit opgør med den daværende pavekirke, der lærte folk, at troen på Kristus ikke var nok til at sikre sig Guds kærlighed. Nej, der skulle arbejdes hårdt for den sag.

Dagens evangelium, lignelsen om arbejderne i vingården var også en kilde Luther kunne øse af. Lignelsen rummer essens af den Luthers-Evangeliske tolkning af kristendommen. Om du er ny døbt eller har levet hele dit liv i et kloster i tjeneste for Gud er underordnet. Lønnen er den samme. Et stk. frelse pr. mand. Det eneste vi skal er at tage imod tilbuddet om at arbejde i Herrens vingård. Det er ikke vores indsats i vingården, der er afgørende for vores løn, men det at vi vil tjene vores Herre.

I mange år havde Luther levet med den opfattelse, at kun ved hårdt arbejde i Herrens vingård fik man sin løn i form af befrielse af syndens og dødens lænker. I 1505 blev Martin Luther efter eget ønske optaget i augustinereremitternes orden i Erfurt. Det var både en meget streng og en meget intellektuel orden, som passede den unge velbegavede Martin godt. Her kunne han fordybe sig i studier og gennem streng askese ville han sikkert finde den nådige Gud, han søgte. Men det gjorde han ikke. Uanset hvor flittigt

han læste, hvor meget han fastede, bad, deltog i messer, gik til skrifte og gjorde, hvad man ellers kunne forvente af en munk, nagede tvivlen ham altid. Er jeg god nok i Guds øjne? Kan jeg være sikker på at blive frelst og komme i himlen? Al hans hård slid til trods forblev arbejdet i Herrens vingård frugtesløst for Luther. Han har selv senere beskrevet dette frugtesløse arbejde i salmen "Nu fryde sig hver kristenmand". Han fortæller i vers 3:

"Min dyd og gerning hjalp mig ej
den død at overvinde;
den stærke Djævel sagde nej,
han lod sig ikke binde;
jeg givet var i Fjendens vold,
han trued mig med syndens sold
og dom til evig pine."

Men så en dag sker der et gennembrud. Martin Luther var kaldt til Wittenberg, for at give forelæsninger over bl.a. Romerbrevet ved byens universitet. Han boede i byens augustinerkloster og en dag sidder han i klosterets tårn og læser Romerbrevet 3,23-24 hvor der står: "Der er igen forskel; for alle har syndet og har mistet herligheden fra Gud, og ufortjent gøres de retfærdige af hans nåde ved forløsning i Kristus Jesus". Pludselig gik det op for Luther, at han hidtil havde misforstået, hvad der menes med Guds retfærdighed. Det er nemlig ikke en retfærdighed, der straffer og belønner, men Guds retfærdighed er lig med Guds kærlighed, tilgivelse og barmhjertighed. Denne opdagelse af, hvad Paulus mener med Guds retfærdighed, kom som en kæmpe lettelse for Luther. Han forstod, at mennesket ikke skal forsøge og klatre op til Gud ved hjælp af gode gerninger for at gøre indtryk på Gud. Nej, det er Gud, som bøjer sig ned til mennesket med sin tilgivelse og nåde gennem sin søn Jesus Kristus. Mennesket frelses af troen af alene, af Guds nåde alene. Det er først når mennesket gennem troen erfarer sig som omsluttet af Guds kærlighed, det bliver befriet fra sig selv og ved egne kræfter at finde vej til Guds kærlighed. Guds kærlighed er givet på forhånd og når mennesket indser det, befries det fra sin indkrogethed (et begreb Luther bruger om menneskets selvoptagethed) i sig selv. Den evige frugtesløse stræben efter at gøre sig fortjent til Guds kærlighed, bliver mennesket frigjort af, når det opdager, at det allerede har Guds kærlighed. Vi skal ikke som mennesker retfærdiggøre os selv, vi bliver retfærdiggjort af Kristus, som er Guds kærlighed, tilgivelse og barmhjertig i kød og blod.

Den Guds retfærdighed som Luther gennem studier af Romerbrevet opdagede var lig med Guds kærlighed, tilgivelse og barmhjertighed er den retfærdighed, som illustreres så smukt i lignelsen om arbejderne i vingården.

Set med verdens øjne er det dybt uretfærdigt, at dem, der har knoklet hele dagen ikke får mere end dem, der kun har arbejdet én time.

Set med kærlighedens øjne er det retfærdigt, at alle uanset indsats får, hvad de behøver én denar. I vingårdsejerens øjne er alle arbejderne lige meget værd uanset indsats. I Guds øjne er vi alle lige meget værd uanset om vi går i kloster, møder op i kirken hver søndag el. bare nøjes med at være døbt.

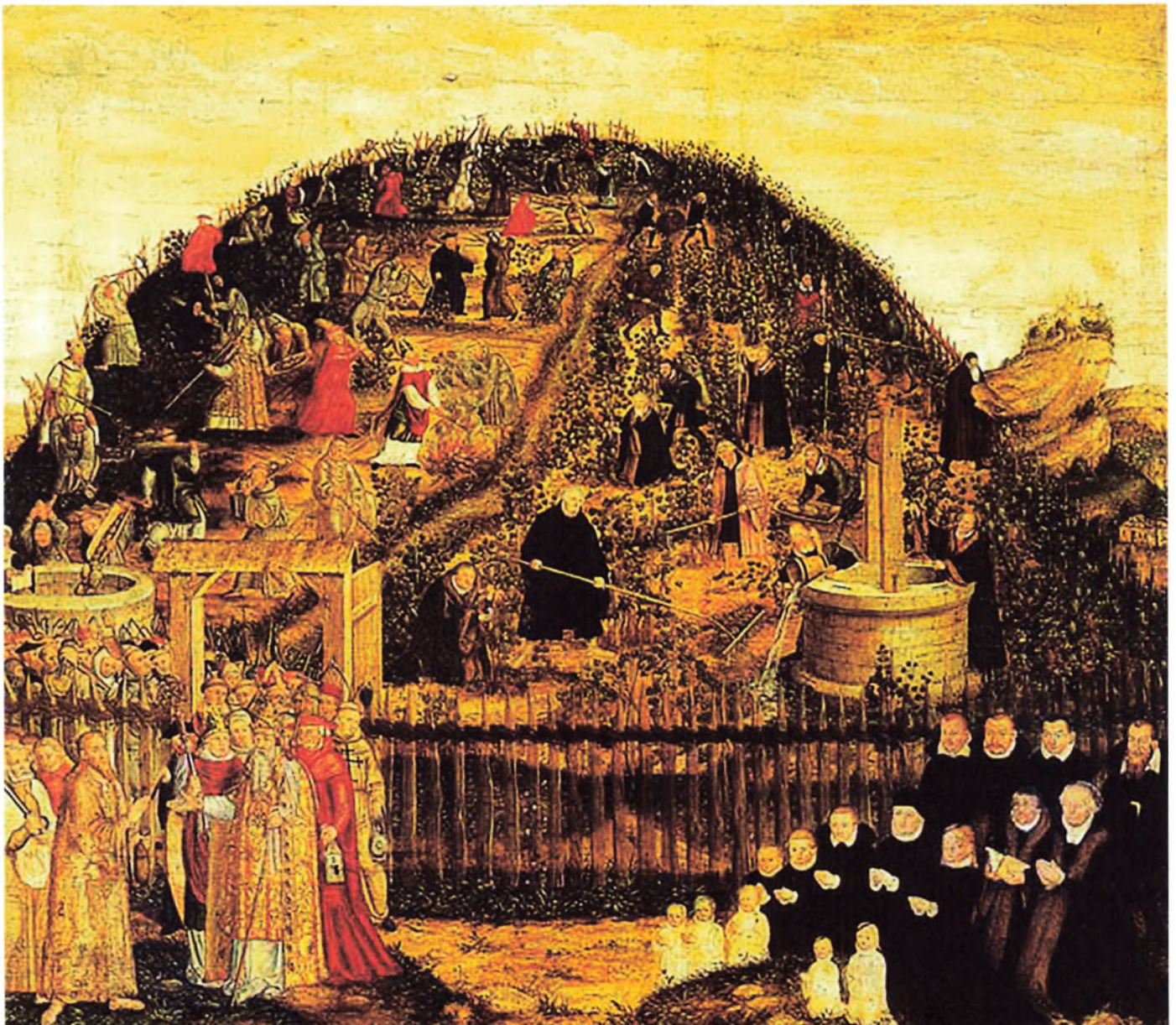
Men Guds storsind og godhed kan godt være en torn i øjet på os. Er dit øje ondt, fordi jeg er god? spørger vingårdsejeren og dermed Gud. Svaret er Ja. Vores øje er ofte ondt, fordi vi finder Guds godhed overdrevet. Vi har svært ved at slippe tanken om, at kærlighed, accept og tilgivelse er noget man skal gøre sig fortjent til – hvad enten vi taler om Guds Kærlighed el. menneskers kærlighed. I dag knokler mange løs for at blive accepteret, værdsat og elsket. Mange kan og vil sikkert hellere spejle sig i Paulus billede af sig selv som en afholdende idrætsmand, der tvinger sin krop til at lystre (1. Korintherbrev 9, 24-27) end i de arbejdere, fra lignelsen, der bliver hyret i 11 time. De må jo være nogle fiaskoer, det ikke er værd at samle på. Men Gud kan godt bære fiaskoer.

Spørgsmålet er så om vi bliver bedre mennesker eller om verden bliver et bedre sted at være, hvis vi hver især koncentrerer os om os selv og hvordan vi kan yde det optimale, så vi gør os fortjent til anerkendelse. Hvad vil der ske, hvis vi udelukkende koncentrerer os om vores egen lille frelse og hele tiden kredser om spørgsmålet, hvornår er jeg god nok i de andres øjne? Hvornår er jeg god nok i Guds øjne?

Reformationens PR-mand på billedsiden maleren Lucas Cranach har givet sit bud på det spørgsmål i sit billede af arbejderne i Herrens vingård. Billedet er delt i to. I den ene del af Herrens vingård arbejder mange mennesker både kardinaler, biskopper, munke, nonner og lægfolk, men intet trives og gro. Arbejdet er ufrugtbar, fordi alle tror de først skal gøre sig fortjent til Guds kærlighed, så hver især arbejder hårdt på sin egen lille frelse og ænser ikke sin næste.

I den anden del af Herrens vingård arbejder færre folk og det er svært at se, hvem der er gejstlige og hvem, der er lægmand, for alle er lige i forhold til Gud. Ingen er nærmere Gud end andre. Her trives og blomstrer alt. Arbejdet bærer frugt, fordi de har set det evangeliske lys – Guds kærlighed er os givet på forhånd. Det er en gave til menneskene og når vi ikke behøver koncentrere os om at frelse os selv, fordi vi ved os frelst, får vi overskud til at se hinanden og være noget for hinanden. Ud af Guds kærlighed til os vokser næstekærligheden og vores arbejde i Herrens vingård bærer frugt.

Lucas Granach: Herrens vingård, 1569

Kredsens arrangementer er interessante, og alle er velkomne til at deltage i det, der har interesse. Hvis man vil vide mere om et arrangement, så tag kontakt med formanden for den arrangerende kreds, navn og telefonnummer findes side 2.

Alle aktuelle indbydelser til kredsens arrangementer kan ses på foreningens hjemmeside www.slaegtsgaardsforeningen.dk under punktet kalender.

Nordsjællandskredsen

Kredsen holdt sit vintermøde og generalforsamling den 19. januar i Grønnegadecentret i Hillerød.

Vi startede kl. 19 med Knud Preben Hansens interessante foredrag om russernes besættelse af Bornholm fra maj 1945 frem til den 5. april 1946. Knud er født og opvokset på Bornholm og var 10 år i 1945 så meget var jo fra hans egne oplevelser.

I tiden frem til 1945 havde Bornholm ikke mærket meget til krigen, men kom så sandelig til det mod krigens afslutning – med en befolkning på ca. 40.000 så fyldte op imod 19.000 flygtninge en del og 300 tyske soldater blev til 3.000.

Mange tusinde flygtninge druknede som følge af russiske bombninger mellem Bornholm og Christiansø den 5. maj og de politiske misforståelser gjorde sit til at Nexø og Rønne blev bombet 7. og 8. maj.

I krig er sandheden ofte det første offer – sådan var det også på Bornholm – den officielle forklaring var i 50 år at skylden lå hos den tyske kommandant Gerhard Kamptz der ikke ville overgive sig til russerne, men koldkrigsforskeren Bent Jensen fandt efter murens fald i russiske arkiver oplysninger der viser en mere nuanceret virkelighed. Russerne havde planer med Bornholm allerede i 1944 og Jaltakonferencen i februar 1945 mellem Stalin, Roosevelt og Churchill gjorde jo sit til delingen af Europa i interesseområder. I det tomrum amerikanerne havde efter Roosevelts død i april 1945 havde Eisenhower fravalgt at befri Bornholm – så Bornholm var unægtelig ladet i stikken. Det var den 5. og 6. maj umuligt for amtmand Stemann at komme i kontakt med København. København var tavs om Bornholm, da Rigsdagen åbnede den 9. maj, og ved det officielle ministerbesøg på Bornholm den 19. maj var der trængsel ved ”håndvasken”.

De russiske besættelsestroppers opførsel – dårlige manerer var en barsk oplevelse for mange, selvom der selvfølgelig også var gode ting – men stjal med arme og ben det gjorde de. Det officielle Danmarks ageren overfor Stalin må siges at være svag i forsøget på at få dem til at slutte deres besættelse – kraftigt medvirkende til at de forlod Bornholm var at kommunisterne ikke fik den politiske indflydelse i Danmark som russerne havde regnet med. På en dansk henvendelse den 4. marts 1946 svarede udenrigsminister Molotov den 5. marts og den 24. marts kom de første danske soldater til Bornholm.

Efter det meget interessante foredrag og kaffen holdt vi en udramatisk generalforsamling, hvor dem på valg modtog genvalg. Vi fik drøftet det forgangne år hos os selv, aktiviteter det kommende år og Dansk Slægtsgårdsforenings fremtid.

Jens Brogaard Jensen

Vestsjællandskredsen

Generalforsamlingen afholdes tirsdag den 21. februar 2017 kl. 14.00 på Landbrugsskolen i Høng.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Efter generalforsamlingen og kaffen fortæller Carl Gabe, Høng om familien Lawaetz på Refsnæsgård og Kålund Kloster. Carl Gabes morfader, godsejer Carl Lawaetz, var den sidste Lawaetz på Kålund Kloster.

Af hensyn til kaffe og fællesudgifter opkræves kr. 60,00.

Sommerudflugt den 7. juni til Korsøregnen bl.a. med besøg på Kruusesminde.

Karen Andersen.

Sjælland Syd

Vi indbyder til generalforsamling i Everdrup Samlingshus, Everdrupvej, 20 4733 Tappernøje fredag den 31. marts 2017 kl. 14.00

Efter generalforsamlingen vil Lars Ebert skoleleder Hyltinge skole synge og akkompagnere med sin guitar, vi synger med på de kendte sange.

Kaffe kage og underholdning: 60.00 kr.

Vel mødt til en god eftermiddag

Den 21. juni kl. 14.00 besøger vi Kongsgården, Strandvejen 11, 4180 Sorø.

Gården er fra ca 1850. Stuehuset vises frem fra den gang og senere. Der er også gamle redskaber.

Derefter kører vi til Kildemosegaard, Egeskovvej 18, 4700 Næstved. Her hører vi om 50 år som gør det selv landmand i Guderup.

Knud Pedersen

Fynskredsen

Fynskredsen afholder møde og generalforsamling tirsdag den 21. marts kl. 14,00 på Tvillingegården, Birkevangsvej 3,5466 Asperup. Slægtsgårdsforeningens landformand Gunhild Møller Olsen fortæller om foreningen og dens fremtid.

Derefter kaffe og generalforsamling - dagsorden ifølge vedtægterne. På valg er Finn Bang Olsen.

Efterfølgende fortælling ved Kirsten Madsen, Eskør: Fra københavneren til bondekone.

Tilmelding senest den 16. marts til Karen Jacobsen tlf. 64712360 eller Mogens Andersen tlf. 65958022.

Sommerudflugten er i år tirsdag den 27. juni. Vi mødes hos Strøjer Tegl, Bogyden 12, 5610 Assens kl. 11,00, hvor vi får en rundvisning på et moderne teglværk. Kl. 12,00 er der smørrebrød, øl og vand på teglværket. Derefter ser vi Strøjers Samling - den store bilsamling, hvor vi får en kort rundvisning.

Efterfølgende kører vi til Ungersbjerg 7, 5683 Hårby, hvor vi besøger en vingård. Vi får en rundvisning i mark og vineri, foredrag om etablering af vingård samt vinsmagning (3 slags). Besøget varer ca. 1½ time.

Pris: inkl. entre, rundvisninger og frokost 385,00 kr. Tilmelding og betaling senest den 19. juni.

Tilmelding til Karen Jacobsen tlf. 64712360 eller Mogens Andersen tlf. 65958022. Betaling til Hans Juul Holmegård Fabers Alle`18, 5300 Kerteminde konto 2024 – 7650517436 - husk afsender. Tilmelding er gældende, når beløbet er modtaget.

Bestyrelsen

NYT FRA KREDSENE

Himmerlandskredsen

Tirsdag den 28. februar 2017 kl. 13.00 besøger vi Lindholm Høje Museet Vendilavej 11, 9400 Nørresundby, hvor guide Tommy Jensen, vil vise os rundt i området, med panoramaudsigt over Limfjorden, som vores forfædre brugte, for mere end 1000 år siden.

Bagefter ser vi den moderne bygning, med den store udstilling, af ting der fortæller og viser om livet i vikingetiden. I Cafeen Lindholm Høje kan vi smage, hvordan mad fra vikingetiden smager, garneret med spændende fortællinger og dufte fadeburskøkkenet, der er/var selvforsynende året rundt. For 80 kr. får vi rundvisning og entre, kaffe eller andet fra Frændemenuen i cafeen er for egen regning. Ingen tilmelding.

Generalforsamling afholdes tirsdag den 4. april 2017 kl. 18.30, hvor vi starter med et besøg hos Arden Frugt og Grønt, Østergade 35, 9510 Arden, der kan vi se hvordan 2 rækker kartofler i en gammel høsefold, kan udvikle sig til en butik, med næsten alt hvad hjertet kan begære til dine smagsløg.

Lotte vil fortælle om opstart m.v. af butikken, som nu holder 3 generationer i gang dagen lang.

Bagefter kører vi til Lene og Per Lyng Laursen, Storardensvej 19, 9510 Arden, og ser de moderne stalde til 38 ammekøer, er for nyligt valgt til formand for Dansk Kødkvæg. Efter rundvisningen går vi i jagstuen og holder vores generalforsamling med sædvanlig dagsorden og kaffe til.

Inden vi kører hjem er der ost- og ølsmagning, så vi kan sammensætte et godt påskebord, hvis der er tid til at nyde det. Tilmelding senest fredag den 31. marts af hensyn til borddækningen på mathy@postkasse.net eller 21555950, prisen for denne aften er 100 kr.

Mads P. Christensen

Vendsysselkredsen

Der er bedriftsbesøg, torsdag, den 6. april, 2017 kl. 19.00 hos: Bianca og Jimmy Østergård Bering Thomsen. Brudehøjvej 209, Bjergby, 9800 Hjørring. "Bering Chinchilla" og "Bering Farm supply". En interessant og spændende specialproduktion.

Vi skal besøge en af Danmarks største, Chinchilla avlere. Der er omkring 1300 dyr, der sælges også avlsdyr fra gården til hele Danmark. Der er planer om at udvide farmen, til 2300 avlshunner.

"Bering Farm supply" sælger alt hvad en, Chinchillaavler skal bruge.

Vi ser frem til et godt fremmøde lige her i begyndelsen af foråret.

Tag naboen med.

Kaffe og brød medbringes.

Niels Ole Volhøj

Vejle Kredsen

Kredsen har planlagt forårsmødemøde, den 5. april klokken 13.30 i Billund landbocenter. Hvorledes virker hoffet, ved fhv. ceremonimester Christian Eugen-Olsen. Vi holder mødet sammen med Midtjysk landbosenior og håber på stor tilslutning. Prisen er 150 kr. med kaffe og te.

Steffen B. Juul.

Midtjysk kreds

Midtjysk Kredsbestyrelse har været samlet og lagt sidste hånd på den lokale del af planlægningen af årsmødet 2017 i Viborg. Resultatet er et spændende og alsidigt program. Kredsen glæder sig til at byde velkommen, og vi håber på en god tilslutning.

Midtjysk Kreds er startet på planlægningen af nogle lokale arrangementer. Bestyrelsesmedlem Niels Møller har fået en aftale på plads med Cimbria i Thisted. Virksomheden har tilbudt at være vært for kaffe og kage. Besøget er aftalt til tirsdag den 2. maj kl. 18.30. Virksomheden skal have besked om deltagerantal af hensyn til kaffen. I er velkomne til at tage andre interesserede med. Gunhild modtager tilmeldinger på mail senest 4 dage før arrangementet gunhild.olesen.moller@rn.dk

Cimbria Manufacturing A/S har adresse på Faartoftvej 22, 7700 Thisted. Cimbria er meget synlig i byen med sit store siloanlæg. Fabrikken har afdelinger i flere europæiske lande med i alt omkring 900 ansatte. Cimbria er ejet af en kapitalfond og producere udstyr til behandling af korn.

Tirsdag den 1. august kl. 18.30 arrangeres besøg på nogle gårde på sydspidsen af Mors under postnummer 7990 Øster Assels. Limfjorden er helt tæt på med udsigt til Salling, Jegindø, Thyholm og Thy. Kaffen indtages i Vester Assels Forsamlingshus og her afvikles også årets generalforsamling.

Besøget starter ved gården Gammellund der har et historisk voldsted. Voldstedet ligger ud til vejen og der er offentlig adgang. Der vil blive fortalt om stedets historie.

Den tidligere hovedgård (før kaldet Lund) ligger på adressen Hesterøroddevej 110, 7990 Øster Assels

Herefter besøges Bronzehave og Kirkehøjgård begge beliggende i Vester Assels og slægtsgårde, men mere herom senere.

Gunhild Olesen Møller

Ringkøbing kredsen

Onsdag den 7. juni kl. 19.30 besøg hos Stauning whisky, Stauningvej 38, 6900 Skjern og efterfølgende til Fruergård, Toldhusvej 2 a, 6900 Skjern.

Begge er ejendomme er tidligere slægtsgårde, som er ændret til henholdsvis whiskyproduktion og ferieudlejning.

Jens Ulrik Tarpgaard

Af historien om Midtjysk kreds

I slutningen af 1980'erne kom der udvidelser af slægtsgårds-kredsene. Der havde længe været ønske om aktivitet i Viborg amt. For at få gang i lokalt slægtsgårdsforeningsarbejde tog Mads Andersen, formand for Ringkøbing amtskreds, et nyttigt initiativ. Ringkøbingkredsen indbød både egne medlemmer og alle medlemmer af slægtsgårdsforeningen i Viborg amt.

Ved Ringkøbingkredsens møde den 29. juni 1989 samlede man hos Betty og Egon Nielsen på Rabisgård, kørte derefter gennem alheden og sluttede aftenen på Kongenshus Hotel, hvor kaffebordet ventede. Ved kaffebordet lagde landsformanden, Carl Martin Christensen, ud, ved at udtrykke ønsket om, at der måtte komme en organisation af Slægtsgårdsforeningen i Viborg amt.

Mødet resulterede i, at der blev nedsat et arbejdsudvalg, hvis opgave det var, at genskabe en aktiv kreds. Formand for arbejdsgruppen blev Jens Bligaard, Oddense.

Jens Bligaard havde en aktiv fortid i Slægtsgårdsforeningen. Fra 1966 til 1982 havde han siddet i hovedbestyrelsen, og da det lokale arbejde efter ham var svundet ind, tog han sig selv at rydde op. Derfor gik han ind i arbejdsgruppen og året efter fik han Anders Knudsen Pedersen valgt til hovedbestyrelsen.

Den 23. september 1989 var medlemmerne i det midtjyske indbudt til møde på Blichermuseet i Tørring. Efter rundvisningen samledes man til kaffebord og stiftende generalforsamling.

Til formand valgtes gårdejer Jens Kristian Nielsen, Toftegård, Vroue. I bestyrelsen indvalgtes: gårdejer Niels Klode, Fur, gårdejer Gunnar Nielsen, Kolt, dyrlæge E. Overby, Kjellerup, gårdejer Kristian Pedersen, Ans, gårdejer Oluf Villumsen, Vordegård, gårdejer Svenning Søndergaard, Hesselbjerg på Mors og gårdejer Anders Knudsen Pedersen, Snedsted i Thy samt hovedbestyrelsesmedlem, gårdejer Peder Nørgaard Larsen, St. Engeborg ved Skive.

Efter den stiftende generalforsamling talte Slægtsgårdsforeningens landsformand, Carl Martin Christensen, som var meget glad for, at nu havde Dansk Slægtsgårdsforening en kreds i hvert amt. Derefter talte han om foreningen og dens muligheder samt om tiden fremover for dansk landbrug.

Jens Kristian Nielsen sad som kredsformand frem til 1998, da han afløstes af Jens Skytte, Aldrupgård. I 2013 trak Jens Skytte sig tilbage og afløstes af Gunhild Olesen Møller, Bronzehave.

OGN

Nye

M E D L E M M E R

Judith og Arne Høegh
Engvej 4
4892 Kettinge

Vibeke og Carl Christian Christiansen
Birkevænget 21
4940 Maribo

Inge og Poul Klarskov
Lamborgvej 10
7200 Grindsted

Max Hansen
Magnolievej 3
4930 Maribo

Jordbrugsøkonom Mathias Føns
c/o Anja Gylling
Langgade 65 1.tv.
8920 Randers NV

Birthe og Jørgen Prior Larsen
"Harekær"
Vålse Vesterskovvej 7 A
4840 Nørre Alslev

Til vore medlemmer

Dansk Slægtsgårdsforening vil bede jer meddele e-mail adresse til jeres kredsformænd. Kredsformændenes adresser står på side 2 i bladet. Årskontingentet vil blive opkrævet per mail eller per brev. Der udsendes ikke yderligere breve i år 2017. Der informeres om arrangementer i bladet Slægtsgården.

Frivillige hjælpere søges

Dansk Slægtsgårdsforening søger frivillige til webmaster opgaven og en face book administrator.

Henvendelse til formand Gunhild Olesen Møller.

Tilmelding til Dansk Slægtsgårdsforenings årsmøde 2017

Tilmelding til Dansk Slægtsgårdsforenings årsmøde 2017.

Tilmelding kan kun ske skriftligt eller pr. e-mail til Slægtsgårdsforeningens forretningsfører Inger M. Hansen, Svalevej 13, 4440 Mørkøv, e-mail: imhan@post.tele.dk

senest den 1. april 2017. For deltagere som ikke skal overnatte **senest den 1. maj.**

Når tilmelding er modtaget fremsendes regning.

FØLGENDE DELTAGERE TILMELDES (skriv tydeligt):

Navne _____

Adresse: _____

Telefon: _____ E.mail: _____

Hermed bestilles (skriv antal personer)

- Møde _____ Middag, fredag aften
 _____ Besøg og frokost, lørdag
 _____ Eftermiddagskaffe, lørdag
 _____ Festmiddag, lørdag
 _____ Besøg og frokost m.m. søndag

- Overnatning _____ Fredag - søndag, dobbeltværelse
 _____ Fredag - søndag, enkeltværelse
 _____ Lørdag - søndag, dobbeltværelse
 _____ Lørdag - søndag, enkeltværelse

Fortur _____ Fortur alt incl. med påstigning _____

Afbud: Eventuelle afbud meddeles **straks** til Inger M. Hansen, hvis betaling skal undgås.

KLIP

KOPI TIL EGEN ERINDRING:

Hermed bestilles (skriv antal personer)

- Møde _____ Middag, fredag aften
 _____ Besøg og frokost, lørdag
 _____ Eftermiddagskaffe, lørdag
 _____ Festmiddag, lørdag
 _____ Besøg og frokost m.m. søndag

- Overnatning _____ Fredag - søndag, dobbeltværelse
 _____ Fredag - søndag, enkeltværelse
 _____ Lørdag - søndag, dobbeltværelse
 _____ Lørdag - søndag, enkeltværelse

Fortur _____ Fortur alt incl. med påstigning _____

Afbud: Eventuelle afbud meddeles **straks** til Inger M. Hansen, hvis betaling skal undgås.

Returadresse:
Inger M. Hansen,
Svalevej 13, 4440 Mørkøv
ID: 47395

Kommende kredsaktiviteter

Her bringes oversigten over kredsens aktiviteter for de næste par måneder.
Udførlig indbydelse ses i afsnittet "Nyt fra Kredsen" og på foreningens hjemmeside.

Fynskredsen

Møde og generalforsamling tirsdag den 21. marts kl. 14,00 på Tvillingegården i Asperup.
Sommerudflugt tirsdag den 27. juni. Vi mødes hos Strøjer Tegl, Bogyden 12, 5610 Assens

Himmerlandskredsen

Besøger på Lindholm Høje Museet, Nørresundby, tirsdag den 28. februar 2017 kl. 13.00
Generalforsamling tirsdag den 4. april 2017 kl. 18.30, Arden.

Midtjysk kreds

2. maj kl. 18.30 besøg hos Cimbria Manufacturing A/S, Faarftoftvej 22. 7700 Thisted
1. august kl. 18.30 arrangeres besøg på nogle gårde på sydspidsen af Mors.

Nordsjællandskredsen

Vintermøde og generalforsamling den 19. januar kl. 19 i Grønnegadecentret, Hillerød.

Ringkøbing kredsen

Onsdag den 7. juni kl. 19.30 besøg hos Stauning whisky og Fruergård, ved 6900 Skjern.

Sjælland Syd

Generalforsamling i Everdrup Samlingshus fredag den 31. marts 2017 kl. 14.00

Vejlekredsen

Forårsmødemøde, den 5. april klokken 13.30 i Billund landbocenter

Vendsysselkredsen

6. april 19.00 besøg hos "Bering Chinchilla" Brudehøjvej 209, Bjergby, 9800 Hjørring.

Vestsjællandskredsen

Generalforsamlingen den 21. februar 2017 kl. 14.00 på Landbrugsskolen i Høng.

